

Heikikkers: saffieren in De Utrecht

Het is half maart en ik ben al een paar keer op zoek geweest naar de heikikker (*Rana arvalis*). In deze tijd van het jaar vindt de voortplanting plaats. Dat duurt meestal maar een dag of tien. Maar maart roert z'n staart. Twee periodes met lichte tot matige vorst worden afgewisseld met dagen waarin de temperatuur ruim boven de tien graden uitkomt. De ene keer vind ik eiklommen in een nog half met ijs bedekte poel en de andere keer zie ik een paar dode kikkers en padden in het water. Die zijn waarschijnlijk verrast door de vorst.

Wanneer het 's nachts niet meer vriest vindt de voortplanting van de heikikker vooral in het donker plaats maar de mannetjes roepen dikwijls ook overdag: *wob wob wob wob*. De roep is zacht en klinkt als een fles die onder water wordt gehouden en volloopt. Heikikkers laten zich niet gemakkelijk zien. Ze zijn erg schuw.

In Landgoed De Utrecht komt de heikikker voor in de randen van de vennen Flaes en Goor. Ook in de natte delen van Moerbleek is de soort nog aanwezig. Het is daar dat ik ze na twee vergeefse zoektochten eindelijk hoor.

Heikikkers lijken op bruine kikkers maar dan met een brede lichte lengtestreep op de rug en een spitsere snuit. Tijdens de voortplanting kunnen de mannetjes helemaal blauw worden. Heel bijzonder, saffieren in de Utrecht. Afgezien van een aantal vlinders (blauwtjes) hebben we in Nederland geen volledig blauw gekleurde dieren. Dat verwacht je vooral in tropische landen.

De heikikker is een streng beschermde soort. In de jaren 80 en 90 van de vorige eeuw heeft de soort veel te lijden gehad van de zure regen waardoor eiklommen massaal beschimmelden. In veel gebieden is de soort toen verdwenen. De laatste jaren is de trend stabiel en staat de heikikker in Nederland niet meer op de Rode Lijst.

Waar we vooral benieuwd naar zijn is of de heikikker ook op andere plaatsen in het Landgoed voorkomt. Geschikte locaties zijn o.a. Broekeling, het ven de Hazenkolk en andere venntjes ten oosten van Het Goor, de Vogelvennen langs de Poppelsedijk of het Turfven noordelijk van Moerbleek.

Wanneer u in het Landgoed heikikkers hoort of ziet meldt dat dan aan ondergetekende: arnoldvanrijsewijk@gmail.com. Bij voorkeur vergezeld van een foto en/of geluidsopname.

Voor meer informatie over de determinatiekenmerken heeft RAVON een herkenningkaart gemaakt: heikikker versus bruine kikker: Link naar deze kaart:

<http://www.ravon.nl/Portals/0/Pdf/Herkenningkaart%20heikikker.pdf>